

Položaj delavcev v 19. stoletju

- Položaj delavcev je bil zelo **TEŽAK**
- Gospodarstveniki so jih poimenovali kar **BLAGO**
- V tovarnah je bila **STROGA DELOVNA DISCIPLINA**
- Pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja **NI BILO**
- Delali so tudi po 16 ur na dan za zelo majhno plačilo, brez nedeljskega počitka
- Zaradi slabih življenjskih razmer so se začeli upirati – krivdo so sprva valili na stroje, zato so jih razbijali ☐ ljudjem
- Uvedba takrat sramotnega nočnega dela
- Posledica zdelanosti so

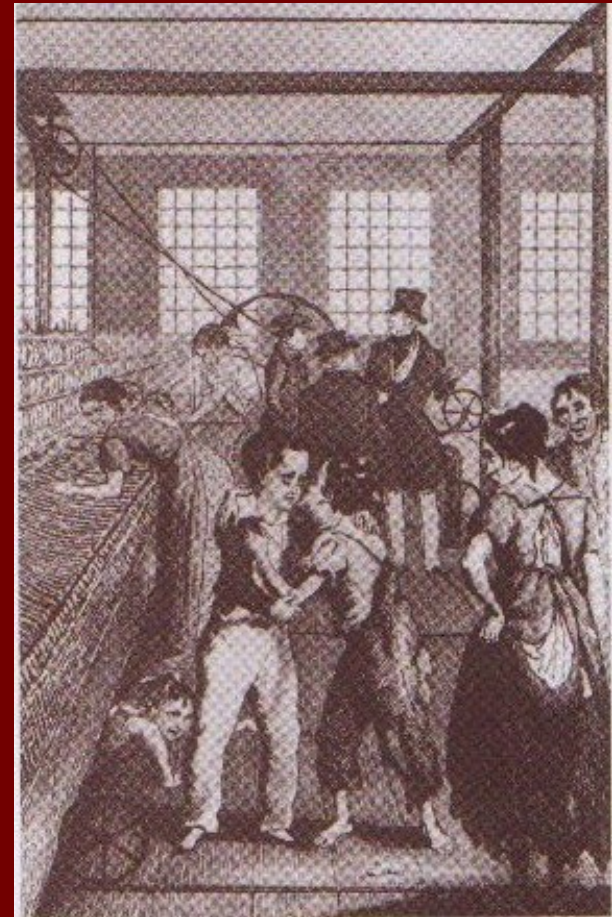
DELO ŽENSK

- Ženske so pomagale možem pri vzdrževanju družine
- Opravljale so slabo plačano delo na domu
- Delavke v tovarnah so bile slabše plačane kot moški
- Sprva je prevladovala misel, da je delo žensk v gospodinjstvu in družini, ki pa se je spremenila proti koncu 19. stoletja
- Delo žensk je razkrojilo družino ali postavilo na glavo
- Borka za ženske pravice za enakopravnost je bila Clara

DELO OTROK

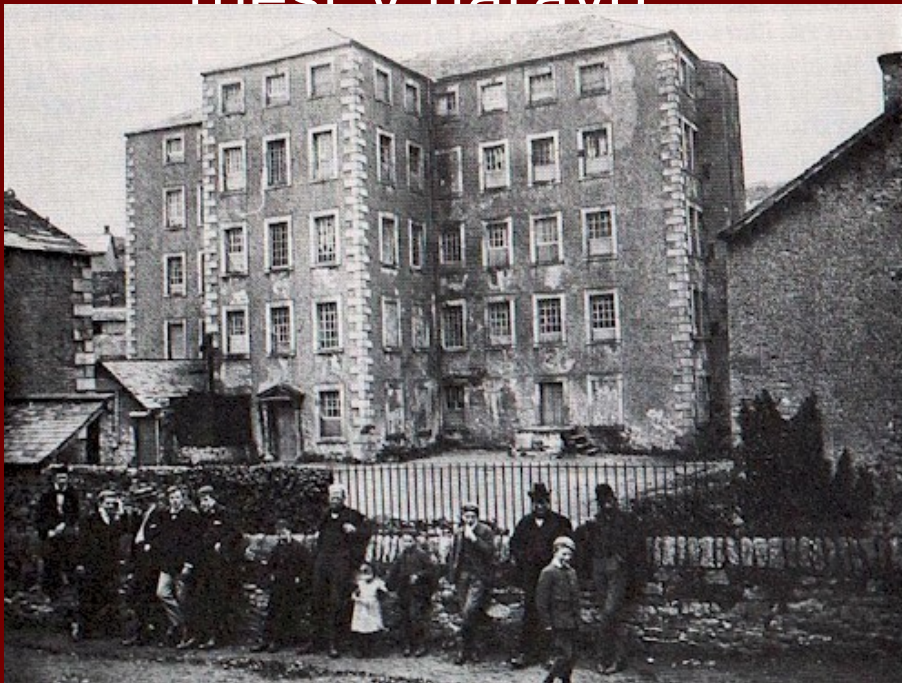
- Tudi otroci so pomagali staršem pri preživljanju družine
- Lastniki so jim dajali težka dela in jih izkoriščali
- Nekateri so začeli delati že s štirimi, petimi ali sedmimi leti
- O otroških igrah, šolanju in izobilju so lahko le sanjali
- V 1/2 19. stoletja se razvije množično gibanje za preprečevanje izkoriščanja otrok, a neuspešno
- Vlada izda leta 1833 zakon o zaščiti otrok
- Zakoni so izboljšali položaj otrok,
- V tovarnah ne upoštevali zakona o

BLIŠČ IN BEDA INDUSTRIJSKIH SREDIŠČ

- Z rastjo mest in njihovega prebivalstva se povečuje stanovanjska stiska
- Živeli so v starih propadajočih hišah, kletah ali podstrešjih po 15 oseb ali več v enem stanovanju
- Jedli so izključno krompir, malo ovsene kaše, redko kdaj mleko in skoraj nikoli mesa
- V revnih četrti so vladale nevzdržne higienske razmere
- Na koncu 19. stoletja so začeli graditi najemniške kasarne
- Posteljaši – najem postelje, katero so delili z drugimi
- Prisotne so bile podgane, ščurki, uši

- Izoblikuje se posebna oblika dnevnih migracij
- Nekatera podjetja gradijo naselja za svoje zaposlene
- Podoba mest se spremeni z gradnjo velikih stanovanjskih blokov z zelenicami in igrišči za znosno najemnino
- Človek začne stremeti k temu, da se umakne iz mest v naravo

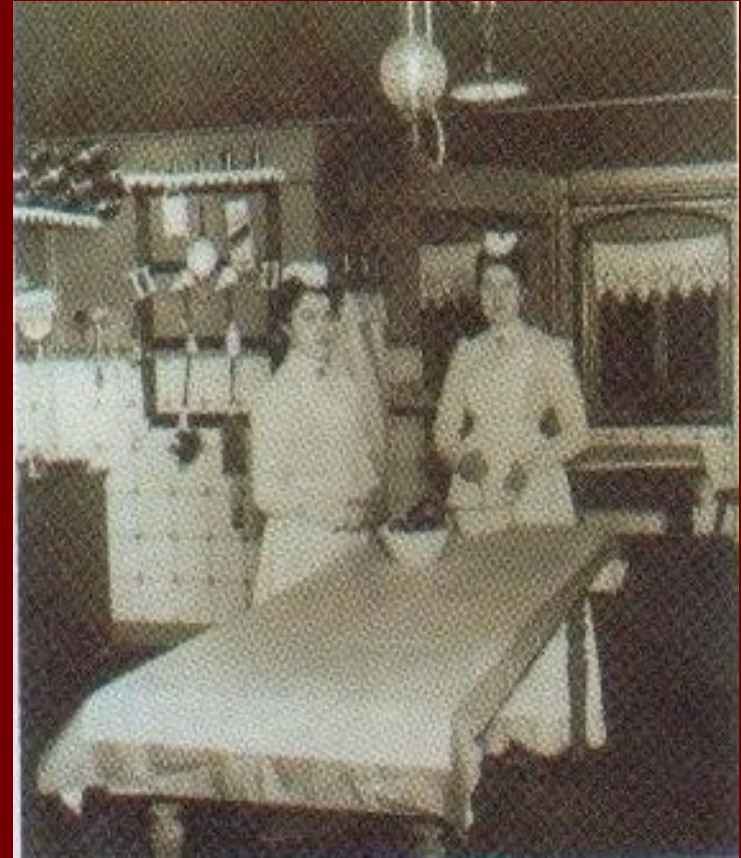

mesta nastajajo v Angliji,

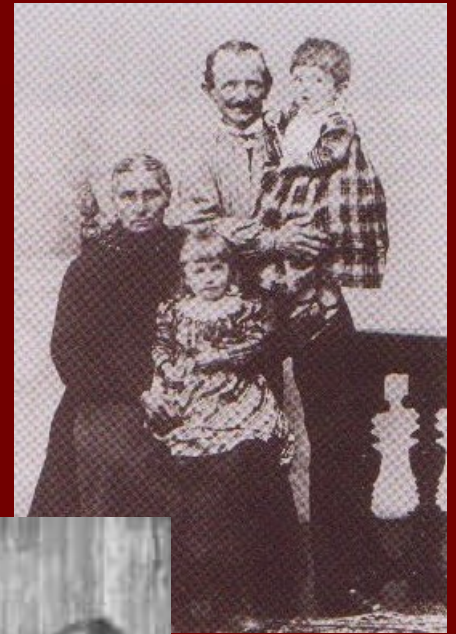
SLUŽINČAD

- Najbolj izkoriščan sloj
- Slabe stanovanjske razmere
- Prenočevale so v predsobah, kuhinjah, zložljivih posteljah, predalnikih
- Ves čas so bile zaposlene, prost so imele le nedeljski popoldan
- Bolje se je godilo služkinjam v imenitnejših meščanskih vilah
- V njihove prostore je vodil poseben vhod, ki je simboliziral ločitev in distanco meščanske družine do poslov
- S posebnim vhodom je postala

DRUŽINA INDUSTRIJSKIH DELAVCEV

- Ločitev stanovanja in delovnega prostora
- Težko in siromašno življenje delavcev
- Za tesnejše vezi med starši in otroki ni bilo ne možnosti ne časa
- Edini tip družine, v kateri so bile ekonomske odgovornosti in obveznosti porazdeljene med moža in ženo
- Delavske družine so zadnje sprejele ideje o potrebnosti

→ Viri:

- Cvirn Janez, Studen Andrej, učbenik za tretji letnik gimnazije, 2004 Ljubljana
- Engels Friedrich, Položaj delavskega razreda v Angliji, 1948 Ljubljana